

Themavond KRW 11 oktober 2023 – vragen en beantwoording

Presentatie door Jan-Willem Huizinga

Zie bijlage

1 Achtergrond belasting en beheergebied

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

In het Rapport <https://edepot.wur.nl/366726> uit 2014 wordt een overzicht gegeven van de natuurlijke achtergrondbelasting en antropogene belasting. Hun conclusie is "de huidige nutriëntenbelasting in veel van de waterlichamen de kritische grens overschrijdt. Soms ligt alleen de achtergrondbelasting al boven de kritische grens." Het blijkt dat 4 waterlichamen een natuurlijke achtergrondbelasting heeft die hoger is dan de kritische grens.

- a. In hoeverre is het rapport van de WUR nog van toepassing?

Antwoord:

De resultaten van de bronnenanalyse (WUR) en berekeningen van de kritische grens (Witteveen & Bos) zijn op hoofdlijnen nog steeds van toepassing. Door uitvoering van beleid en nieuwe inzichten rond emissies zal de omvang van enkele beïnvloedbare bronnen gewijzigd kunnen zijn. We zijn ambtelijk in contact met de WUR over de mogelijkheden voor een actualisatie van de bronnenanalyse.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Het CHI is tot op heden geïnformeerd dat achtergrondwaarden en natuurlijke condities maken dat HHNK gebruik kan maken van uitzonderingsgronden, klaarblijkelijk zijn deze gronden niet zomaar te claimen en had HHNK hiervoor een traject per waterlichaam moeten inzetten.

- a. Hoe kijkt u aan tegen deze redenatie? Helemaal nu minister Adema de waterlichamen in het werkgebied van HHNK als verontreinigd heeft benoemd

Antwoord:

Binnen de systematiek van de KRW is het wel degelijk mogelijk om voor bepaalde stoffen natuurlijke achtergrondwaarden te verwerken in de doelen. Voor ons gebied is de achtergrondwaarde voor totaal-fosfor in 2015 voor 25 waterlichamen verwerkt in het doel. De gehanteerde methodiek is destijds met diverse landelijke waterkwaliteitsexperts ontwikkeld en is inmiddels vastgelegd als kader voor verwerking van achtergrondwaarden in de Handreiking KRW-doelen 2027 van de STOWA. Ondanks deze doelaanpassing voldoen veel waterlichamen nog niet aan de doelen voor nutriënten vanwege beïnvloedbare bronnen (waterinlaat, RWZI's, actuele bemesting, lozingen ed.) en historische bemesting. Dit was voor de minister aanleiding voor de aanwijzing als met nutriënten verontreinigd gebied. Bij de aanwijzing is geen rekening gehouden met de effectiviteit van de maatregel voor de waterkwaliteit in ons gebied.

- b. Bent u voornemens om voor deze uitzonderingsgronden in aanmerking te komen? Zo ja, wat is uw argumentatie?

Antwoord:

Dit is al doorgevoerd, zie hierboven. De boezems en diepe plassen zijn destijds buiten beschouwing gebleven. We gaan na of het ook daarvoor nodig/gewenst is. Ook voor bepaalde zware metalen en ammonium wordt landelijk gewerkt aan een methodiek om ook voor deze stoffen natuurlijke achtergrondwaarden mee te nemen in de beoordeling. HHNK zal indien van toepassing voor ons gebied verder uitwerken.

- c. Als HHNK niet gebruik kan maken van deze uitzonderingsgronden, of gedeeltelijk gebruik kan maken, zal dit gepaard gaan met risico's, welke risico's schat u in en houdt u rekening mee? (zoals intrekken vergunningen)

Antwoord:

Eventuele risico's en ons handelingsperspectief brengen we per stof in de komende maanden nader in beeld. Dit zal onderdeel vormen van een aanvullend maatregelenpakket wat we gaan opstellen en wat ter besluitvorming wordt voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Bent u voornemens om doelverlagingen aan te vragen? Zo ja waarom en voor welke waterlichamen? En met welke argumentatie?

Antwoord:

Dit is nu nog niet aan de orde, wordt op later moment verder verkend. Wij volgen hierin ook de landelijke sporen.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

De kaderrichtlijn water is sinds 2000 van kracht. De richtlijn is sinds 2004 verankerd in de Nederlandse wetgeving. De 6-jarige KRW planperiodes bij HHNK vangen aan in 2009. Welke activiteiten hebben plaats gevonden in de periode 2000-2009?

Antwoord:

Ook in de periode 2000-2009 (en daarvóór) werkte HHNK aan de verbetering van de waterkwaliteit. Dit deden we bijvoorbeeld vanuit de stedelijke waterplannen, strategische groenprojecten (o.a. Uitbreiding Recreatiegebied Geestmerambacht, Van IJ tot Z) en herinrichtingsprojecten (b.v. Beverwijk-Heemskerk, Bergen-Egmond-Schoorl). Ook is in deze periode intensief samengewerkt met gemeenten aan rioleringsplannen voor het verminderen van riooloverstorten via de basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor (o.a. afkoppelen, aanleg extra bergingsvoorzieningen). Daarnaast is in deze periode het plan ontwikkeld voor Hollands Bloementuin, een helofytenfilter in Anna Paulowna en is het Park van Luna gerealiseerd. Verder stond deze periode in het teken van de opstart en uitwerking van de KRW voor ons beheersgebied. Denk aan het vaststellen van waterlichamen, het toekennen van watertypen aan gebieden, opstarten monitoring en het samenstellen van het eerste maatregelenpakket 2009/2015. Voor de samenstelling van dit eerste maatregelenpakket zijn circa 80 organisaties in ons beheersgebied betrokken en dit heeft bijgedragen aan de bekendheid van de KRW.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

In periode 2016-2020 is een uitgebreid onderzoek in opdracht van HHNK uitgevoerd naar de eigenschappen van de waterlichamen (van Dam e.a.). Daarin worden maatregelen geadviseerd. Naast rigoureuze maatregelen, waarbij HHNK afhankelijk is van andere overheden, zijn ook maatregelen die des HHNK zijn zoals waterinlaat, peilbeheer, rust in het watersysteem, natuurlijk oeverbeheer, handhaving van gebruik van pesticiden. Zijn deze adviezen opgevolgd? Welke zijn wel/niet uitgevoerd en in welke mate? Wat is de reden van het wel/niet opvolgen van deze adviezen?

Antwoord:

De maatregelen uit de watersysteemanalyses zijn getoetst op uitvoerbaarheid, effectiviteit, besproken met stakeholders en doorgerekend met de KRW/Verkenner. Vanuit deze output zijn de maatregelen bepaald en vastgelegd waarmee we doelmatig, uitvoerbaar en effectief de doelen realiseren.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Het HNK-gebied is grofweg in te delen in 3 deelgebieden op grond van bodemgesteldheid. Duin-, klei/zand- en veengebied. Zijn de oorzaken van het niet halen van de doelen in deze gebieden gelijk? Is er verschil in de mogelijkheden op de KRW doelen te halen? Is de aanpak in deze gebieden gelijk?

Antwoord:

Die kleipolders en veengebieden zijn een bronnen van nutriënten door lage ligging of veenafbraak. De kansen op zand zijn over het algemeen beter. Uit de onderzoeken blijkt dat het maatwerk is per gebied. Voorbeeld verschillen tussen de veengebieden WJW (enorme bron nutriënten) en Waterland (kansrijk helder op termijn).

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Een van de oorzaken waarom in Hollands Noorderkwartier (HNK) de KRW doelen niet gehaald wordt, is de nalevering van de historische bemesting? Hoe is dit "historisch" omschreven / gedefinieerd?

Antwoord:

Alterra heeft in 2014 een studie gedaan naar de achtergrondconcentraties in het beheergebied van HHNK. Dit had betrekking op 42 deelgebieden bestaande uit 5 hoofdgebieden, 10 droogmakerijen, 19 klei gebieden, 3 jonge klei met zandgrond, 8 laagveengebieden en 2 keileemgebieden. In onderstaande tabel is weergegeven welke bronnen worden rekt tot 'natuurlijk' en welke als 'antropogeen'.

Tabel 3.8

Onderverdeling in antropogene en natuurlijke nutriënten bronnen.

Categorie	Type bron	Bronnen/emissieroutes
Antropogeen	Puntbron	RWZI's
	Puntbron	Industriële lozingen
	Punt + diffuse bron	Landbouw overig
	Punt + diffuse bron	Overige bronnen
	Punt bron	Inlaat
	Diffuse bron	Bemesting (actueel en historisch)
Natuurlijk	Diffuse bron	Atmosferische depositie
	Diffuse bron	Kwel
	Diffuse bron	Uitspoeling van eerder geïnfiltreerd oppervlaktewater
	Diffuse bron	Natuurlijke nalevering (mineralisatie, uitloging) bodem
	Diffuse bron	Natuurgebieden

De 'knip' tussen actueel en historisch arbitrair is gelegd op het jaar 2000 dit betekent dat daarmee de actuele bemesting in de langjarige modelberekening negen jaar doorloopt (2001-2009).

Het aandeel van de historische bemesting is voor stikstof opvallend laag berekend (gemiddeld 3%). Ook voor fosfor is het aandeel van de historische bemesting op de totale belasting niet groot (gemiddeld 5%).

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

Tijdens het inwerkprogramma werd gesproken over het verplaatsen van meetpunt Bergen, zodat niet vuil landbouwwater, maar schoon regenwater gemeten zou worden. Wordt hier nog aan gewerkt en wordt hier ook gekeken naar de juridische gevolgen (of dit toegestaan is)?

Antwoord:

Ja, hier wordt aan gewerkt. Er wordt in het gebiedsproces Weidse Polders gesproken over mogelijke verplaatsing, omdat dit kansen biedt voor een betere ruimtelijke inrichting van het gebied en ook kansen voor verbetering van de waterkwaliteit door het zo goed mogelijk scheiden van schoon water en water dat meer onder invloed van de landbouw staat. Er is hiervoor nog geen concreet voorstel.

Op dit moment wordt de waterkwaliteit op verschillende plekken (o.a. huidige KRW-rapportagepunt en mogelijk nieuwe KRW-rapportagepunt) intensief gemeten.

Over eventuele verplaatsing van het KRW-rapportagepunt zullen bestuurlijke besluiten genomen moeten worden (door het CHI en door PS), omdat dit samenhangt met het aanwijzen van een nieuw KRW-waterlichaam. Daarvoor is een goede onderbouwing vereist. Natuurlijk zal er ook naar de juridische onderbouwing worden gekeken. Het is op dit moment niet duidelijk of dit ook daadwerkelijke voorgelegd gaat worden aan de besturen in relatie tot het gebiedsproces.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Park Luna is een van de waterlichamen waar de KRW doelen worden gehaald. Wat zijn de succesfactoren? Wat kunnen we als HHNK hiervan leren? En welke kunnen we overnemen bij andere waterlichamen?

Antwoord:

In het Park van Luna is een door regenwater gestuurd watersysteem gecreëerd, door het gebied te isoleren van de polder. De voedselrijke bovenlaag van de bodem is afgegraven. Het waterpeil is hoger dan in de omliggende poldersloten om kwel tegen te gaan. Het waterpeil kan 70 cm fluctueren tussen het hoogste waterpeil eind van de winter en het laagste waterpeil in de zomer. Een deel van de plas is ondiep (ca. 1,5m diep) en daar groeien veel verschillende soorten waterplanten en is de biodiversiteit het grootste. We kunnen het water rondpompen en fosfaat uit het water verwijderen met ijzerchloride. Het gebied blijft kwetsbaar voor wat betreft terugval, er is lokaal soms tijdelijk toch blauwalgenbloei. De aanwezigheid van veel watervogels is een risico voor belasting met nutriënten (ontwikkeling blauwalgen) en voor bacteriën (zwemwaterkwaliteit). Er vindt aangepast, intensief beheer plaats op dit gebied. Overnemen van deze principes in andere gebieden kan alleen als de omstandigheden fysiek, qua bestaande functies en financieel economisch (kosten aanleg en beheer) dit mogelijk maken.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

De Drieban is een waterlichaam waar veel is en wordt gedempt, zie ook onze eerdere technische vragen, de vorige pfh heeft aangegeven dat in samenspraak met gebruikers van het water in dit gebied wordt doorgesproken op welke wijze er meer water door kan stromen en hoe het water minder vervuiling krijgt. Kunt u ons informeren wat de stand van zaken hiervan is? Welke stappen u nog gaat ondernemen in dit waterlichaam?

Antwoord:

Voor de problematiek rond gewasbeschermingsmiddelen in de Polder Drieban hebben we samenwerking gezocht met de LTO en KAVB. Zij hebben een externe projectleider gevonden waarmee ze samen een plan van aanpak op hoofdlijnen hebben opgesteld voor een gebiedsproces. Werken aan bewustwording, coaching en kennisdeling over praktijkervaringen met maatregelen zijn de belangrijkste pijlers van het plan. De uitvoering van het project wordt op korte termijn gestart door de aanpak verder af te stemmen met vertegenwoordigers van de sector vanuit het gebied zelf. Voor de financiering van het proces wordt begin november een subsidieaanvraag

ingediend bij de Kennisregeling Bodem en Water van de provincie Noord-Holland.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Het Noordelijke zandgebied springt er uit wat betreft de verontreiniging van het oppervlakte water met pesticiden. Welke mogelijkheden worden toegepast om deze verontreiniging terug te dringen (inrichting, vergunningen, handhaving, voorlichting, etc.).

Antwoord:

Voor gebruik en toepassing van gewasbeschermingsmiddelen gelden nationale algemene regels. Waar het gaat om lozing op oppervlaktewater houdt het hoogheemraadschap toezicht op deze regels. Het toezicht bestaat uit surveillance, afgaan op meldingen en projectmatige bedrijfsbezoeken. Bij overtredingen geven we voorlichting over de regels. Ook kunnen we bedrijven doorverwijzen naar coaching vanuit het Landbouwportaal Noord-Holland. Tot slot kan indien nodig handhaving worden ingezet.

In de komende jaren is het onze intentie om vergelijkbaar aan Polder Drieban met de landbouwsector gebiedsprocessen uit te rollen waarin gewerkt wordt aan het terugdringen van emissies vanuit de landbouw naar het oppervlaktewater. Hierbij maken we gebruik van de landelijk ontwikkelde protocollen voor gesloten erf en gesloten perceel.

Vraag: van GWL (Arie Lap)

Het Stadswater van den Helder vertoont over een steeds langere periode een toenemende hoeveelheid blauwalg. Wordt er met de KRW ook gekeken naar stedelijk water en de kwaliteit daarvan? In het geval den Helder wat daar dansant wordt gedaan.

Antwoord:

Den Helder kenmerkt zich door voedselrijk en stilstaand water en de hieruit voortkomende alg-problematiek verergert onder invloed klimaatveranderingen

2 Metingen en monitoring

Ter inleiding:

De KRW-beoordeling bestaat uit verschillende aspecten binnen de waterkwaliteit en leidt uiteindelijk tot één eindoordeel. De beoordeling integreert gegevens over chemische verontreinigingen en andere drukfactoren met ecologische gegevens.

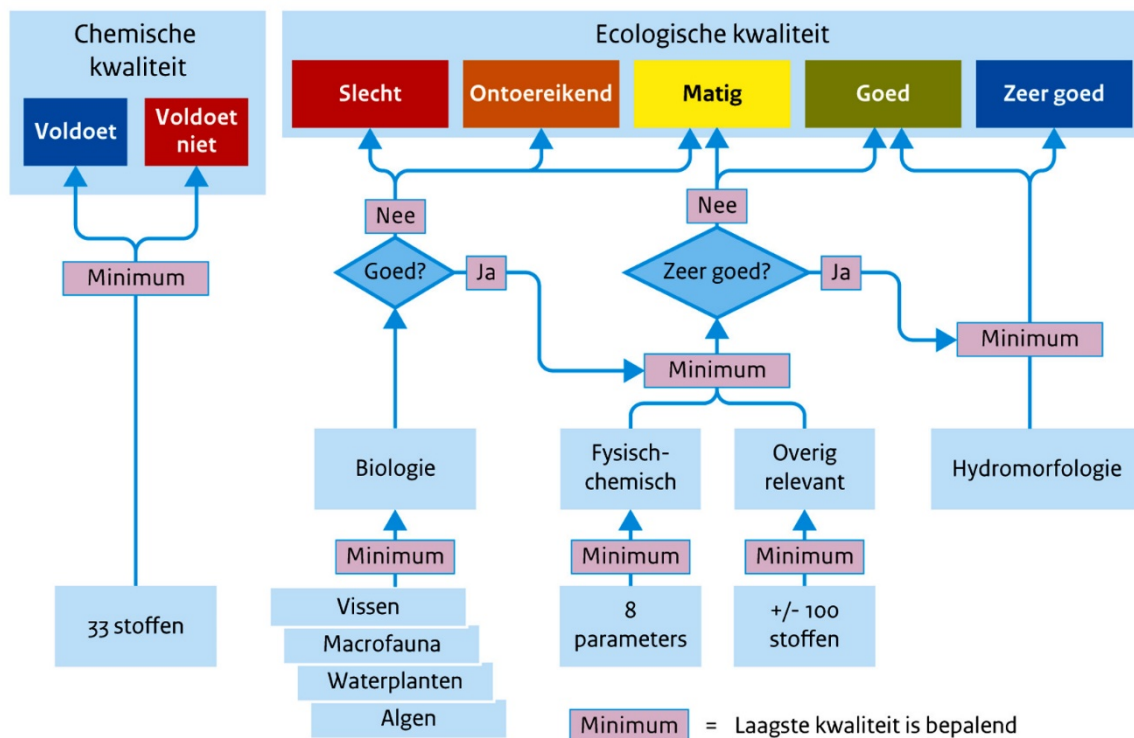
De chemische kwaliteit wordt uitgedrukt in voldoet of voldoet niet, de toestand van Ecologische kwaliteit bestaat uit vijf klassen. De Ecologische toestand wordt beoordeeld op basis van de Biologie, Fysisch-chemisch en Specifiek verontreinigde stoffen. De Biologie is daarbij weer onderverdeeld in de vier kwaliteitselementen vissen, macrofauna, waterplanten en algen.

Zie onderstaand figuur het beoordelingskader van de KRW.

Ter informatie een aantal links met achtergrondinformatie:

- De KRW stoffenlijst van de Chemie: [Hulplijst-gegevensuitwisseling_Oppervlaktewater_pdf.pdf \(aquo.nl\)](#)
- Factsheets KRWwaterlichamen met (Huidige)toestand KRWbeoordeling van de 52 KRWwaterlichamen HHNK. laatste versie september 2023 --[Factsheet Oppervlaktewater \(overheidsbestanden.nl\)](#)
- Alle waterkwaliteitmeetgegevens van HHNK zijn openbaar toegankelijk zie [AquaDesk](#) met Handleiding Aquadesk [Viewer](#) | [AquaDesk](#)

Beoordeling waterkwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water

Bron: PBL

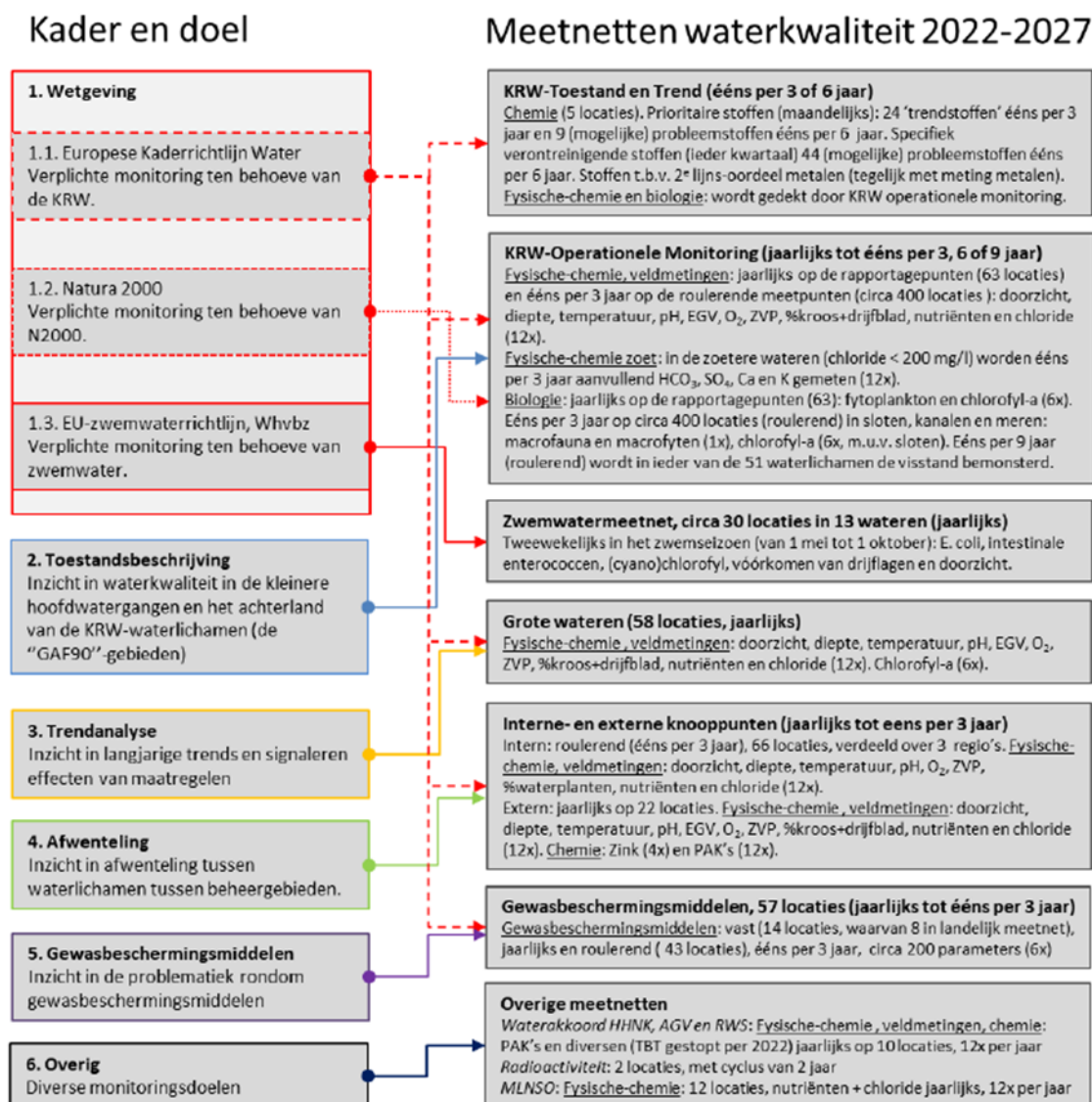
PBL/jul20
www.clo.nl/nl141205

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Wanneer is het KRW meetnet geïnstalleerd? Met welke frequentie worden welke parameters gemeten? Is er uit de meetreeksen een trend zichtbaar? Zo ja, welke? Zijn de data openbaar toegankelijk?

Antwoord:

In de jaren 80 is gestart met monitoring waterkwaliteit. Deze monitoring heeft zich in de jaren verder ontwikkeld en meer uitgebreid dit uiteindelijk overgegaan in het basis meetnet waterkwaliteit (BMW) voor de KRW. Dit meetnet bestaande uit totaal 447 meetpunten wordt elke 6 jaar herzien, gelijk aan de SGBP periodes 2009- 2016, 2016- 2021 en nu 2021- 2027. Zie onderstaand figuur de huidige opbouw van BMW met aantal meetpunten en meetpakketten. Uit de meetreeksen zijn trends zichtbaar dit is te omvangrijk om nu per parameter te beantwoorden, alle meetgegevens zijn openbaar toegankelijk en worden jaarlijks gerapporteerd in de KRW factsheets. Factsheet Oppervlaktewater (overheidsbestanden.nl).

Figuur 2. Schematische weergave monitoring voor de waterkwaliteit in de periode 2022-2027 met toelichting.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Heeft u zicht op de kwaliteit van het oppervlaktewater dat HHNK uitslaat naar Waddenzee, IJsselmeer, Markermeer en Noordzeekanaal? Hoe verhoudt dat zich tot het de kwaliteit van het ontvangende waterlichaam. Zijn daar meetgegevens van? Wordt hiervoor een standaardonderzoek gebruikt rekening houdend met de eigenschappen van het (ontvangende waterlichaam)?

Antwoord:

We hebben 22 meetpunten op externe knooppunten (Noordzeekanaal, markermeer, ijsselmeer en waddenzee). Deze meetpunten worden jaarlijks gemonitord met meetpakket veldmetingen (zicht, temp, pH en O₂), nutriënten, chloride, PAK's en zink. 10 van deze locaties (aan het ijsselmeer en markermeer) zijn ook opgenomen in het waterakkoord met RWS en AGV en worden aanvullend (calcium, EGV, ijzer, kalium, koper, magnesium, natrium, sulfaat en zink) gemonitord. Een deel van deze 22 meetpunten maakt onderdeel uit van OM monitoring er worden op chemie (prioritaire stoffen/ zss stoffen gemonitord), maar dat geldt dus niet voor alle externe knooppunten. De meetgegevens zijn voor RWS (en anderen) openbaar toegankelijk via AquaDesk Productie.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Sinds 2000 is er een verbod op achteruitgang van de waterkwaliteit. Hoe heeft de waterkwaliteit zich in HNK ontwikkeld. Kan dat onderbouwd worden met metingen?

Antwoord:

Waterkwaliteitsmeetgegevens zijn beschikbaar in Aquadesk. AquaDesk Productie meetgegevens van Basis Meetnet Waterkwaliteit hebben meetreeks van < 2000 t/m heden. De trend en toestand wordt per waterlichaam gerapporteerd in de KRW factsheets (zie Factsheet Oppervlaktewater (overheidsbestanden.nl)). Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat de beoordeling van toetsing, maatlatten, monitoring in de loop der jaren is doorontwikkeld en daarmee soms door de tijd moeilijk met elkaar te vergelijken.

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

In hoeverre kan sturing in de N/P-ratio helpen in de (ecologische) KRW doelstellingen?

Antwoord:

Gekozen is voor sturing op P (fosfor) in (deel)gebieden met zoet water en sturing op N (stikstof) in brak/zout water. Sturing op N is lastiger, omdat N door sommige algensoorten gebonden kan worden uit de lucht. Om de omslag van troebel water naar helder water te realiseren is meestal een verlaging van de hoeveelheid nutriënten nodig beneden de hoeveelheid die aanwezig was bij de omslag van helder naar troebel. Bij de omslag speelt meer dan alleen de N/P-ratio, bv. de afwezigheid van waterplanten in het troebele water.

Vraag: van CDA (Hedwig Komproe)

Kunnen we een overzicht krijgen van alle stoffen die binnen de KRW meetellen?

Antwoord:

Ja

Vraag: van BBB

Hoe staat het met onderzoek naar de effecten van voormalige vuilstortplaatsen

Antwoord:

Bij vuilstortplaatsen kijken we vooral naar ammoniumuitloging, omdat deze stof een probleem is voor de waterkwaliteit. Volgend jaar zijn de resultaten bekend.

Vraag: van PVDA (Aukelien Jellema)

Hoeveel tijd besteden we nu aan meten en hoeveel tijd besteden we echt aan maatregelen

Antwoord:

We besteden aan beide substantieel tijd en geld. Meten en monitoren is nu eenmaal nodig om toestand en effect te kunnen volgen. Bovendien moeten we uitgebreid rapporteren richting Brussel.

3 Wetgeving en instrumentarium

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

Welke mogelijkheden biedt de omgevingswet?
(zie pagina 32 <https://res.cloudinary.com/natuurmonumenten/raw/upload/v1654093736/2022-06/Rapport-Witteveen-Bos-Analyse-KRW-doelbereik.pdf>)

Antwoord:

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid voor het stellen van maatwerkregels (strengere regels dan de rijksregels) door andere overheden (provincies, waterschappen, gemeenten

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

Welke rol speelt het Regionaal Waterprogramma 2022-2027 en is dit programma ook vastgesteld door HHNK?

Antwoord:

Dit programma is vastgesteld door de Provincie Noord-Holland en niet door HHNK. HHNK heeft vooraf inhoudelijk inbreng geleverd. Het maatregelenpakket van de provincie is vooraf met ons afgestemd en is opgenomen in het door CHI vastgestelde Maatregelenpakket Gezond Water 2022-2027 (21.0938905).

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

Eerder dit jaar heeft de minister een KRW maatregel genomen door HHNK aan te wijzen als Nutriënten Verontreinigd gebied. Is er al zicht op de gevolgen van deze maatregel in waterkwaliteit en landgebruik?

Antwoord:

Er is nog geen zicht op gevolgen voor de waterkwaliteit. Effecten van dit soort maatregelen kunnen pas na meerdere jaren worden bepaald, om bijvoorbeeld verschillen in waterkwaliteit als gevolg van weersomstandigheden uit te kunnen sluiten. Ook reageert de bodem vaak vertraagd op aanpassingen.

We hebben geen signalen dat het landgebruik is gewijzigd als gevolg van de aanwijzing. Vanuit de sector hebben we vernomen dat in de veehouderij het gebruik van dierlijke mest is afgenomen en dat het gebruik van kunstmest is toegenomen. Gebruik van kunstmest is minder goed voor waterkwaliteit. Het bevat geen organische stof, wat wel nodig is voor bodemverbetering en de sponswerking. Kunstmest spoelt ook sneller uit.

Aanvullend: In NV-gebieden zal een verlaging van de totale hoeveelheid N uit meststoffen (dierlijk en kunstmest) gaan gelden, zgn. 'korting van de stikstofgebruiksnorm met 20% per 2025'. Dit zal op termijn leiden tot afname van de stikstofuitspoeling naar oppervlaktewater.

Er is een risico dat afbouw van de derogatie leidt tot omzetting van grasland in maisland of andere vormen van akkerbouw. Dat kan negatieve effecten hebben op waterkwaliteit, biodiversiteit en koolstofvastlegging. (Fors minder stikstof in de bodem door afbouw derogatie | Melkvee.nl - Nieuws en kennis voor de melkveehouder)

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Het Noordelijke zandgebied springt er uit wat betreft de verontreiniging van het oppervlakte water met pesticiden. Welke mogelijkheden worden toegepast om deze verontreiniging terug te dringen (inrichting, vergunningen, handhaving, voorlichting, etc.).

Antwoord:

Voorlichting via persberichten, informatiebijeenkomsten en brancheorganisaties.

Toezicht via projecten en surveillance, hierover wordt via persberichten geïnformeerd. Gebruik van pesticiden is geregeld in het activiteitenbesluit milieubeheer. Toezicht speelt hierbij een belangrijke rol. Bij de selectie van toezichtlocaties houden we rekening met de risico's in dit gebied voor wat betreft lozingen oppervlaktewater (zoals bloembollen ontsmetten, bespuiten gewassen).

We hanteren de strategie zacht waar kan, hard waar moet.

Handhaving via Landelijke Handhavingsstrategie. De Landelijke Handhavingsstrategie bevat vijf opeenvolgende stappen met hulpmiddelen. De vijf stappen worden doorlopen naar aanleiding van een tijdens het toezicht gedane bevinding. De handhaver positioneert de bevinding in de interventiematrix, op basis van de ernst van de (mogelijke) gevolgen ('vrijwel nihil', 'beperkt', 'van belang' of 'aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar') en het gedrag van de overtreder ('goedwillend', 'onverschillig', 'calculerend' of 'bewust en structureel / crimineel'). De handhaver kan daarbij rekening houden met verzwarende of verzachtende argumenten. Recidive is een voorbeeld van een verzwarend argument.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Zijn er de vergunningen van (vergunning plichtige) bedrijven actueel op orde?

Antwoord:

Op dit moment zijn er twee vergunningen niet in orde. We zijn in gesprek om de vergunningen te actualiseren. Een grote groep bedrijven met de wasplaats en/of tankplaats worden per 1 januari 2024 omgezet in maatwerkvoorschrift.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Hoe zit het met de actualiseringsslag van vergunningen. Vergunningen voor het lozen van gevaarlijke stoffen moet je elke vier jaar opnieuw bekijken. Komt u hieraan toe? Zo nee, wat gaat u hieraan doen? En werkt u hierin actief samen met de OD's, NVWA, RVO en politie?

Antwoord:

In 2023 heeft HHNK diverse bedrijven bemonsterd op het lozen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) op het oppervlaktewater. De resultaten hebben niet geleid tot het aanpassen van de diverse watervergunningen. Hierbij is er geen contact geweest met de OD's, NVWA, RVO of politie.

Toezichtrapporten worden gedeeld met relevante partijen zoals OD's.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Een lozing is toegestaan als deze het water niet verslechtert, dus als deze een beetje minder vies is dan het water zelf. Stelling: Hoe viezer het water, hoe meer een bedrijf daarin mag lozen. Hoe kijkt u tegen deze stelling aan? Hoe zorgt u dat het water, in deze context, wel schoon/schoner wordt dan het huidige niveau?

Antwoord:

Een bedrijf dat afvalwater wil lozen heeft de verplichting om het water te zuiveren met behulp van de best beschikbare techniek (BBT). Vervolgens is het verplicht om het water te toetsen via een emissietoets (in de emissietoets wordt ook de samenstelling van het ontvangende water meegenomen). Voldoet de toets voor de diverse stoffen dan beoordeelt de vergunningverlener welke lozingseisen gesteld worden in de watervergunningen. Hierbij wordt gekeken naar de diverse documenten: Activiteitenbesluit milieubeheer, Richtlijn industriële emissies en watervergunningen.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

Als er boetes worden opgelegd aan HHNK voor het niet halen van de doelstellingen KRW met welke bedragen houdt u rekening in het MJP? En wat gaat u doen dat ons imago niet beschadigd wordt?

Antwoord:

Naar aanleiding van de juridische scan stellen we een aanvullend maatregelenpakket vast en daarmee verkleinen we in onze aanpak en verantwoording het risico op boetes.

Vraag: van BBW (Elly Koning)

Als het gaat om toezicht en handhaving, waarom gebruiken we het Belgisch systeem niet?

Antwoord:

Het Belgisch systeem is niet bekend bij ons. Wij zullen hierover informatie opvragen.

Vraag: van BBB

Heeft HHNK zicht op alle indirecte lozingen?

Antwoord:

Wij zullen met de Omgevingsdiensten in gesprek gaan over deze lozingen. Dit zal één van de onderwerpen zijn naar aanleiding van de juridische quickscan.

Vraag: van BBW (Elly Koning)

In hoeverre gaan we met gemeenten in gesprek over riooloverstorten

Antwoord:

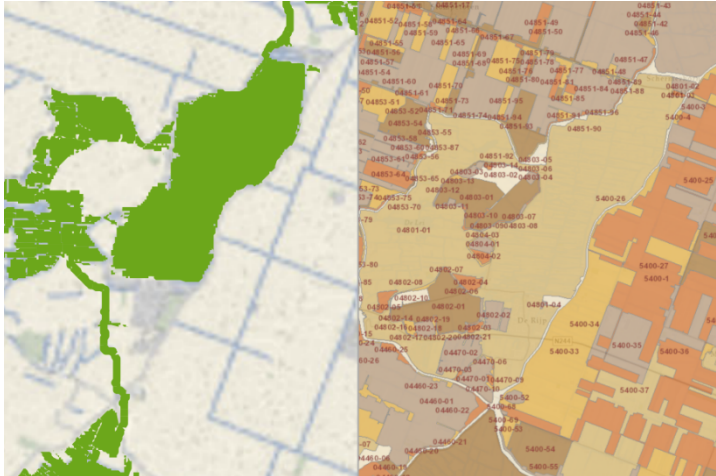
Dit is een lastig probleem, aangezien je die niet zomaar kunt saneren. Daar waar nieuwbouw/renovatie van het rioolstelsel van een gemeente aan de orde is, wordt dit meegenomen. Ten aanzien van het waterlichaam geven riooloverstorten een beperkte belasting omdat het 'uitgesmeerd' wordt op het totale waterlichaam, maar lokaal kan het zeer vervelend zijn.

4 KRW in relatie tot

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

Welke gevolgen heeft het voor de KRW als zowel N2K als intensieve landbouw tot hetzelfde watersysteem behoren?

Bijvoorbeeld: Eilandspolder (peilgebied 04801-01) waarin zowel NNN/N2K tot hetzelfde pijng gebied hoort als intensieve landbouw. (TBO's passen natuurherstel toe in eenzelfde systeem als waar varkensmest op het land wordt uitgereden)

Antwoord:

Landbouw en natuur vragen in dit soort gevallen vaak om verschillende aanpak qua peilbeheer, emissies en inrichting en beheer van water en oevers. HHNK kan kennis inbrengen over knelpunten en handelingsperspectief voor de waterkwaliteit in dit soort gebieden, ook rekening houdend met natuurlijke emissiebronnen. En in geval van kennisleemtes doen we gezamenlijk met de provincies en gebiedspartijen onderzoek. De provincie is uiteindelijk aan zet om hierin bestuurlijk keuzes te maken. Het PPLG kan hiervoor het kader bieden om per gebied te werken aan het behalen van verschillende doelen (natuur, water, klimaat).

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

Welke gevolgen heeft het later rooien van aardappel op de KRW wateren in ons gebied?

Antwoord:

Hier hebben wij geen gegevens over. Aardappels worden in een wisselend bouwplan verspreid in de akkerbouwgebieden elk jaar op wisselende percelen verbouwd. Dit maakt het lastig om een dergelijk effect te bepalen.

Later rooien betekent mogelijk op een later moment nog bemesten en bespuiten. Als dit in een periode is met meer neerslag kan dat leiden tot meer af- en uitspoeling van deze stoffen. Weersomstandigheden verschillen tussen de jaren en het effect waarschijnlijk dus ook. Later rooien betekent ook, dat een vanggewas/groenbemester later wordt in gezaaid en daardoor minder tot ontwikkeling kan komen. Ook dat kan gevolgen hebben voor af- en uitspoeling.

Vraag: van Water en Natuur (Franke Hoekstra)

N2000 gebieden zijn in de KRW als beschermde gebieden een aparte categorie. Voldaan dient te worden aan alle normen en doelstellingen, waaronder het betrokken beschermde gebied is ingesteld. Op welke wijze is aan deze plicht invulling gegeven door HHNK?

Antwoord:

N2000 en KRW kunnen elkaar versterken of met elkaar conflicteren, dit is een beeld gebracht. N2000 is leidend boven de KRW. Laag Holland is bijvoorbeeld de waterkwaliteit de beperkende factor voor N2000, hiervoor zijn nu projecten opgestart om toch te bekijken wat hierin mogelijk is, inrichtingsmaatregelen, isoleren, ander peilbeheer. Wij hebben hier dus naar gekeken in onze aanpak.

Vraag: van GWL (Arie lap)

Reeds eerder heb de invloed van watervogels, op m.n. de natuurwateren onder de aandacht gebracht. Daarover heb ik vragen gesteld, waarbij bij de beantwoording bleek dat er in Natura 2000 gebieden de aanwezigheid van ganzen, en op Texel ook de aalscholvers niet worden meegerekend. Ze worden bewust niet doorgegeven door het Sovon.

Ook de door Hhnc opgestelde KRW inventarisatie en doelen voor de KRW, b.v. van natuurgebieden het Zwanenwater en Duinen van Texel zwijgen in het geheel over de invloed van de watervogels. Hoewel daar eigenlijk geen bebouwing en landbouw is, worden de landbouw en riooloverstorten wel genoemd.

Bij navraag betreffende de Stikstofrichtlijnen, blijkt het zo te zijn, dat de stikstof, die in de natuur komt via de lucht voor de meting van belang is, maar als dat via de watervogels gaat, dit niet meetelt.

Maar de bemesting uiteindelijk weer wel.

Ook vanuit Hhnc wordt er naar mijn mening te theoretisch naar dit probleem gekeken.

De praktijk, maar ook eigen onderzoek van Hhnc uit het verleden geven aan dat er een behoorlijke bemesting is van de natuur door de vogels.

Ook het gebruik van inmiddels verboden landbouwbestrijdingsmiddelen bij huisdieren (m.n. honden) zouden we in het verlengde ook 'in beeld' moeten brengen.

Ik zal me daar zelf voor woensdag ook even meer in verdiepen.

Antwoord:

De vraag over watervogels is in maart beantwoord. Ik verwijs u daarvoor door naar het corsadocument 23.0348370.

Vraag: van PvdD (Fabian Zoon)

HHNK heeft input gegeven aan de startversie-PPLG. Wat is de status van de PPLG op dit moment?

Antwoord:

De startversie PPLG is na vaststelling door GS ter toetsing ingediend bij het rijk (LNV). Vanuit het rijk zijn aanvullende vragen gesteld aan de provincie, dit proces loopt de komende maanden nog. Ondertussen is er een PPLG bijeenkomst geweest met een brede groep belangstellenden en wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van het PPLG, met bijstelling en nadere concretisering. De uitwerking van het PPLG vindt plaats in de gebiedsprocessen.

Vraag: van GWL (Arie Lap)

Weliswaar zijn een aantal stoffen verboden, maar die stoffen komen wel weer voor in bijv. vlooiënbanden van huisdieren. Zijn er toelatingseisen voor bijv. die vlooiënbanden?

Antwoord:

Ja, er zijn ook toelatingen voor stoffen die worden toegepast als diergeneesmiddel of biocide (plaagdierbestrijding). In het kader van het project Heemskerkerker en Uitgeesterbroek (HUB) gaan we uitgebreid monitoren om te kijken waar de bronnen van stoffen zitten, naast het landbouwgebied monitoren we óók in de stedelijke omgeving, bij hondenuitlaatplaatsen, volkstuinen en sportvelden. Wellicht dat hier informatie uitkomt die herleidbaar is naar huisdieren.

Vraag: van W&N (Franke Hoekstra)

Festivals worden vaak gehouden in de nabijheid van natuur. Kan dat wel in relatie met de KRW?

Antwoord:

Aan festivals worden strenge eisen gesteld aan (sanitaire) voorzieningen. Als die worden nageleefd zou impact op de KRW-doelen niet aan de orde moeten zijn. Dat een festival ook leidt tot mogelijke verstoring van de natuur is niet een onderwerp dat een relatie heeft met de KRW-doelstellingen.

Vraag: van fractie Ongebouwd (Jan Dirk Rooker)

In hoeverre hebben we inzichtelijk voor mensen in het gebied hoe het er voor staat. Als mensen namelijk zien hoe het in hun directe omgeving zit, verwacht ik dat ze zelf ook meer inspanningen leveren.

Antwoord:

We zijn bezig met het bouwen van een website om informatie op gebiedsniveau te ontsluiten.

Vraag: van W&N (Franke Hoekstra)

We zijn voor het behalen van doelstellingen in veel gevallen afhankelijk van de samenwerking met derden. Gemeenten zien zich gesteld voor grote financiële uitdagingen en zijn geneigd te bezuinigen op dit soort onderwerpen. Wat doet HHNK om dit te voorkomen?

Antwoord:

De neiging om hierop te bezuinigen heeft te maken met onwetendheid van de verantwoordelijkheid bij gemeenten. Wij zullen in gesprekken met gemeenten nadrukkelijk wijzen op hun (mede)verantwoordelijkheid.

Vraag: van fractie Ongebouwd (Simon Ruiter)

Op een aantal onderdelen zullen we de doelstellingen van de KRW in 2027 niet halen. Moeten we niet beter communiceren dat we het niet gaan halen.

Antwoord:

Dit nemen we mee in onze gesprekken richting provincie en Rijk